

«Για να ζή-σει ο κό-σμος»: Ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος καλεί σε συστράτευση για την προ-στα-σία και α-ει-φο-ρία του πε-ρι-βάλ-λον-τος

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Ηχηρό μήνυμα για την προστασία του Περιβάλλοντος στέλνει ο [Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος](#) στο μήνυμα που έστειλε ως Πρόεδρος της Ιεράς Συνόδου.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της **Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος** (5 Ιουνίου), επισημαίνει ότι: “η Εκ-κλη-σία μας εδώ και αρ-κετά χρό-νια, ύ-στερα και από τις εμ-πνευ-σμέ-νες πρω-το-βου-λίες του **Οι-κου-με-νι-κού Πα-τρι-αρ-χείου**, πα-ρο-τρύ-νει τον γό-νιμο δι-ά-λογο της θε-ο-λο-γίας με τις ε-πι-στή-μες, την πο-λι-τική, τη φι-λο-σο-φία και την η-θική, και συ-νάμα προ-κα-λεί συ-νέρ-γειες με τις οι-κο-λο-γι-κές ορ-γα-νώ-σεις και την κοι-νω-νία των πο-λι-τών στον δη-μό-σιο χώρο”.

Προσθέτει επίσης ότι το οι-κο-λο-γικό πρό-βλημα χρει-ά-ζε-ται να αν-τι-με-τω-πι-στεί πο-λυ-πα-ρα-γον-τικά και με τη συ-νερ-γα-σία ό-λων, σε το-πικό

και οικουμενικό πλαίσιο. Η **Εκκλησία** και η θεολογία Της δεν μπορεί να αντικαταστήσει το έργο της επιστήμης, της πολιτικής, της φιλοσοφίας, της ηθικής ή των οικολογικών οργανώσεων, αλλά μπορεί να συνεργαστεί, να εμπνεύσει και να νοηματοδοτήσει έναν άλλο πολιτισμό στο κοινό έργο της προστασίας και **βιωσιμότητάς του περιβάλλοντος**.

Το Μήνυμα του Αρχιεπισκόπου Ιερώνυμου για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος:

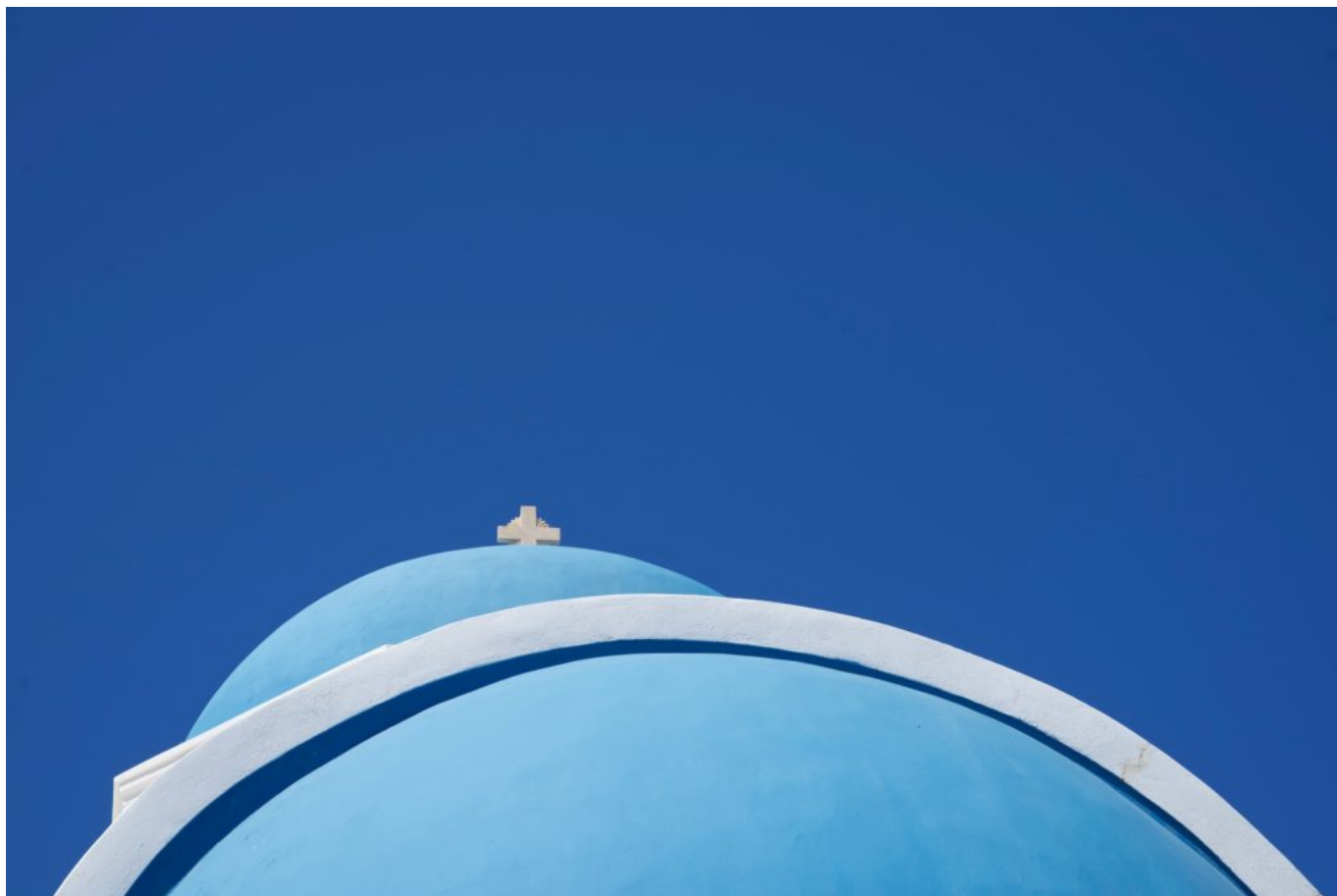
«Τέ-κνα εν Κυ-ρίω α-γα-πητά,

Η **5η Ι-ου-νίου**, ως παγ-κό-σμια η-μέρα ευ-αι-σθη-το-ποί-η-σης και α-νά-λη-ψης δρά-σεων για την προ-στα-σία του πε-ρι-βάλ-λον-τος, μας υ-πεν-θυ-μί-ζει δι-αρ-κώς ένα α-νε-ξό-φλητο χρέος, αλλά και την α-νε-πάρ-κειά μας στη συ-νε-χι-ζό-μενη οι-κο-λο-γική κρίση του πλα-νήτη μας.

Το **οι-κο-λο-γικό πρό-βλημα** προ-έ-κυψε από την α-παί-τηση του νε-ω-τε-ρι-κού αν-θρώ-που να κυ-ρι-αρ-χή-σει στον κό-σμο και στην ι-στο-ρία με την α-λό-γι-στη και δί-χως ό-ρια ε-κμε-τάλ-λευση της φύ-σης. Οι ε-πι-στη-μο-νι-κές α-να-κα-λύ-ψεις, ο **Δι-α-φω-τι-σμός**, η **Βι-ο-μη-χα-νική** **Ε-πα-νά-σταση** και η σύγ-χρονη προ-η-γμένη τε-χνο-λο-γία, παρά τη θαυ-μα-στή πρό-οδο της γνώ-σης και του πο-λι-τι-σμού, πολ-λα-πλα-σί-α-σαν και ε-νί-σχυ-σαν την ε-πι-θυ-μία του αν-θρώ-που για δύ-ναμη και κυ-ρι-αρ-χία μέσω της κα-τά-χρη-σης του φυ-σι-κού πε-ρι-βάλ-λον-τος.

Ο σύγ-χρο-νος άν-θρω-πος πα-ρα-σύ-ρε-ται ο-λο-ένα και πε-ρι-σσό-τερο από τον πο-λι-τι-σμό της κα-τα-να-λω-τι-κής ευ-ζω-ίας, της τε-χνο-λο-γίας και ο-σο-νούπω της τε-χνη-τής νο-η-μο-σύ-νης. Στον σύγ-χρονο πο-λι-τι-σμό μας δι-αρ-κώς πε-ρι-θω-ρι-ο-ποι-εί-ται και η ό-ποια συμ-βα-τική η-θική, είτε θρη-σκευ-τική είτε κοι-νω-νική. Ω-στό-σο, κάθε φορά που πα-ρα-βι-ά-ζε-ται κα-τά-φωρα η η-θική και εν προ-κει-μένω η σε-βα-στική στάση του αν-θρώ-που προς το φυ-σικό πε-ρι-βάλ-λον, η η-θι-κο-λο-γία ε-πα-νέρ-χε-ται στο προ-σκή-νιο για λό-γους κοι-νω-νι-κής η α-κόμη και πο-λι-τι-κής χρη-σι-μό-τη-τας.

Η βελ-τί-ωση των ό-ρων και των κα-νό-νων που χρει-ά-ζε-ται να δι-έ-πουν τη σχέση του αν-θρώ-που με το πε-ρι-βάλ-λον κα-θι-στά την η-θική και συ-χνά την η-θι-κο-λο-γία πάν-τοτε ε-πί-και-ρες και πα-ρού-σες, έ-στω και με τραυ-μα-τι-σμένο το κύ-ρος που εί-χαν. Ω-στό-σο, η λύση του οι-κο-λο-γι-κού προ-βλή-μα-τος και της σο-βού-σας πλέον κλι-μα-τι-κής κρί-σης δεν μπο-ρεί να προ-κύ-ψει μο-νο-σή-μαντα ούτε από την η-θική ούτε από τον ε-πι-στη-μο-νικό ορ-θο-λο-γι-σμό. Εί-ναι πλέον και-ρός να ε-πα-να-προσ-δι-ο-ρί-σουμε σε βά-θος την υ-πεύ-θυνη σχέση του αν-θρώ-που με το φυ-σικό του πε-ρι-βάλ-λον.

Μία άλλη αν-θρω-πο-λο-γική θε-ώ-ρηση, η ο-ποία δεν πε-ρι-ο-ρί-ζε-ται στα στε-γανά της συμ-βα-τι-κής η-θι-κής και του ορ-θο-λο-γι-σμού, θα μπο-ρού-σε να ο-δη-γή-σει σε έ-ναν δι-α-φο-ρε-τικό πο-λι-τι-σμό και ένα άλλο ή-θος στη σχέση του αν-θρώ-που με το πε-ρι-βάλ-λον.

Για την Εκ-κλη-σία και τη θε-ο-λο-γία Της η ε-να-σχό-ληση με το φυ-σι-κό πε-ρι-βάλ-λον δεν εί-ναι πο-λυ-τέ-λεια. Το πρό-βλη-μα της προ-στα-σίας του φυ-σι-κού πε-ρι-βάλ-λον-τος δεν εί-ναι ά-σχετο με την πε-ρι-πέ-τεια της ε-λευ-θε-ρίας και της ευ-θύ-νης του αν-θρώ-που έ-ναντι του Θεού, του κό-σμου και της ι-στο-ρίας.

Ο άν-θρω-πος εξ αρ-χής κα-τέ-στη υ-πεύ-θυ-νος για τη ζωή και την πο-ρεία του υ-λι-κού κό-σμου, ο ο-ποίος του προ-σφέ-ρ-θηκε όχι για να τον ε-ξαν-τλή-σει παν-τοι-ο-τρό-πως, αλλά για να τον φρον-τί-ζει και να τον προ-στα-τεύει δι-αρ-κώς. Η κτίση ε-ξαρ-τά-ται εξ ο-λο-κλή-ρου από τον άν-θρωπο. Μό-νον ο άν-θρω-πος, ως ει-κόνα του **Θεού** στον κό-σμο, α-πο-τε-λεί το κυ-ρί-αρχο και ε-λεύ-θερο πρό-σωπο της υ-λι-κής δη-μι-ουρ-γίας. Ο άν-θρω-πος ως πρό-σωπο, αλλά και μι-κρό-κο-σμος μπο-ρεί να α-να-κε-φα-λαι-ώ-σει και να α-νυ-ψώ-σει τη ζωή του κό-σμου πάνω από τη φθορά και την κα-τα-στροφή του.

Στην **Ορ-θό-δοξη Πα-ρά-δοση**, η περί δη-μι-ουρ-γίας και ζωής του κό-σμου αν-τί-ληψη της Εκ-κλη-σίας συν-δέ-ε-ται με τη Θεία Ευ-χα-ρι-στία ως μία ε-πα-να-λαμ-βα-νό-μενη πράξη «υ-πέρ της του κό-σμου ζωής». Μέ-χρι τα έ-σχατα

της **Βα-σι-λείας του Θεού**, η ευ-χα-ρι-στι-ακή πράξη της α-να-φο-ράς του κό-σμου στον Θεό εί-ναι η μόνη δυ-να-τό-τητα του αν-θρώ-που να προ-γεύ-ε-ται εν-τός της ι-στο-ρίας το ε-σχα-το-λο-γικό αυτό γε-γο-νός και να αν-τι-πα-λεύει δι-αρ-κώς τη φθορά και τον θά-νατο, προσ-δο-κών-τας την εν Χρι-στώ α-νά-σταση.

Πα-ράλ-ληλα, η ευ-χα-ρι-στι-ακή χρήση του κό-σμου και της ζωής α-να-δει-κνύει και την προ-σω-πική σχέση του αν-θρώ-που με την κτίση. Η ευ-χα-ρι-στι-ακή θε-ώ-ρηση του κό-σμου και της ζωής μπο-ρεί να α-να-δεί-ξει τη ση-μα-σία που εμ-πε-ρι-έ-χει πλέον ως κοι-νω-νικό ή-θος για την αν-τι-με-τώ-πιση του οι-κο-λο-γι-κού προ-βλή-μα-τος. Για να κα-τα-στεί αυτό δυ-νατό, χρει-ά-ζε-ται να πα-ρου-σι-α-στεί όχι μόνο η ι-δι-ά-ζουσα θε-ώ-ρηση του κό-σμου και της δη-μι-ουρ-γίας, η ο-ποία ε-νυ-πάρ-χει στην Ορ-θό-δοξη λει-τουρ-γική και α-σκη-τική ζωή, αλλά να με-τα-φερ-θεί και να ε-πι-και-ρο-ποι-η-θεί εμ-πνευ-σμέ-να το νό-ημά της στη ζωή του σύγ-χρο-νου αν-θρώ-που.

Το νό-ημα αυτό της Ευ-χα-ρι-στίας ε-νέ-χει μία βα-θύ-τατη ερ-μη-νεία της ι-στο-ρίας και των προ-βλη-μά-των του κό-σμου και του αν-θρώ-που, η ο-ποία δεν πρέ-πει α-πλώς να εγ-κλω-βί-ζε-ται σε μία τε-λε-τουρ-γική πράξη, αλλά να ε-πε-κτεί-νε-ται στην κα-θη-με-ρινή ζωή και να δι-α-μορ-φώ-νει έμ-πρα-κτα ένα ευ-χα-ρι-στι-ακό, προ-σω-πικό και κοι-νω-νικό ή-θος και όχι α-πλώς ένα σύ-στη-μα α-το-μι-κών κα-νό-νων συμ-πε-ρι-φο-ράς. Κατ' αυ-τόν τον τρό-πο, η θε-ο-λο-γία και η πράξη της Εκ-κλη-σίας ως «ευ-χα-ρι-στία μετά την Ευ-χα-ρι-στία» μπο-ρεί να εμ-πνεύ-σει έ-ναν άλλο πο-λι-τι-σμό και μία άλλη στάση ζωής, που θα σέ-βε-ται έμ-πρα-κτα το φυ-σικό πε-ρι-βάλ-λον.

Για να γί-νει αυτό δυ-νατό η Εκ-κλη-σία μας εδώ και αρ-κετά χρό-νια, ύ-στερα και από τις εμ-πνευ-σμέ-νες πρω-το-βου-λίες του Οι-κου-με-νι-κού Πα-τρι-αρ-χείου, πα-ρο-τρύ-νει τον γό-νιμο δι-ά-λογο της θε-ο-λο-γίας με τις ε-πι-στή-μες, την πο-λι-τική, τη φι-λο-σο-φία και την η-θική, και συ-νάμα προ-κα-λεί συ-νέρ-γειες με τις οι-κο-λο-γι-κές ορ-γα-νώ-σεις και την κοι-νω-νία των πο-λι-τών στον δη-μό-σιο χώ-ρο.

Το οι-κο-λο-γικό πρό-βλη-μα χρει-ά-ζε-ται να αν-τι-με-τω-πι-στεί πο-λυ-πα-ρα-γον-τικά και με τη συ-νερ-γα-σία ό-λων, σε το-πικό και οι-κου-με-νικό πλαί-σιο. Η Εκ-κλη-σία και η θε-ο-λο-γία Της δεν μπο-ρεί να αν-τι-κα-τα-στή-σει το έρ-γο της ε-πι-στή-μης, της πο-λι-τι-κής, της φι-λο-σο-φίας, της η-θι-κής ή των οι-κο-λο-γι-κών ορ-γα-νώ-σεων, αλλά μπο-ρεί να συ-νερ-γα-στεί, να εμ-πνεύ-σει και να νο-η-μα-το-δο-τή-σει έ-ναν άλλο πο-λι-τι-σμό στο κοι-νό έρ-γο της προ-στα-σίας και βι-ω-σι-μό-τη-τας του πε-ρι-βάλ-λον-τος.

Ας μη μεί-νουμε στα λό-για, ας προ-χω-ρή-σουμε ε-πι-τέ-λους σε έργα με σκοπό την προ-στα-σία και την α-ει-φο-ρία του πε-ρι-βάλ-λον-τος «για να ζή-σει ο κό-σμος».

Ο Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ,

Πρόεδρος Ιεράς Συνόδου Εκκλησίας της Ελλάδος